

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Väg 84, genomfart Ljusdal

Ljusdals kommun, Gävleborgs län

Vägplan, granskningshandling, 2018-10-31

Projektnummer: 152230

Trafikverket

Postadress: Box 417, 801 05 Gävle

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Väg 84, genomfart Ljusdal. Samrådsredogörelse, granskningshandling

Författare: Sweco

Dokumentdatum: 2018-10-31

Dokumentnummer: 0C070002

Ärendenummer: TRV 2016/104006

Objektsnummer: 152230

Version: 0.3

Kontaktperson: Jan Enbom, Trafikverket

Innehåll

SAMMANFATTNING	4
PLANLÄGGNINGSBESKRIVNING	5
SAMRÅDSKRETS	6
SAMRÅD	6
Samråd med berörd länsstyrelse	6
2016-11-25 Informationsmöte, Länsstyrelsen Gävleborgs län	6
2017-03-15, Yttrande på samrådsunderlag	7
2017-04-12, Beslut om betydande miljöpåverkan	8
2017-09-12, Minnesanteckningar, Samrådsmöte Länsstyrelsen Gävleborgs län och Trafikverket	8
2018-01-31 Yttrande på samrådshandling	9
Samråd med berörd kommun	10
Samordningsmöten	10
Samrådsunderlag inför Länsstyrelsen Gävleborgs läns beslut om betydande miljöpåverkan	10
Yttrande på samrådshandling 2018-01-31	10
Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda	12
Samrådsunderlag inför Länsstyrelsen Gävleborgs läns beslut om betydande miljöpåverkan	12
Samrådsmöten med enskilda fastighetsägare/näringsidkare	13
Yttrande på samrådshandling 2018-01-31	13
Kontakt med fastighetsägarna i samband med framtagning av Fastighetsanalys 2018-03-16	16
2018-06-26 Informationsmöte om ny dragning av Smedgatan	16
Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	18
Samrådsunderlag inför Länsstyrelsen Gävleborgs läns beslut om betydande miljöpåverkan	18
Samråd med ledningsägare	20
Samråd med övriga särskilt berörda myndigheter	21
Yttrande på samrådshandling 2018-01-31	21
Samråd med allmänheten	24
2016-12-07 Öppet Hus Ljusdal	24
Samrådsunderlag inför Länsstyrelsen Gävleborgs läns beslut om betydande miljöpåverkan	24
Yttrande på samrådshandling 2018-01-31	26
UNDERLAG	28

I samrådsredogörelsen sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen kommenterar Trafikverket de inkomna synpunkterna.

Sammanfattning

Åtgärdsvalsstudie 2016

Innan planlägningsprocessen påbörjades togs en åtgärdsvalsstudie fram.

Syftet med åtgärdsvalsstudien var att den skulle mynna ut i:

- ett etablerat starkt och engagerat samarbete över organisationsgränserna med en gemensam bild av genomfartens funktioner, brister, behov och mål
- en gemensam prioritering av åtgärder enligt fyrstegsprincipen
- en handlingsplan med avsikter för genomförande

I arbetet med åtgärdsvalsstudien har framförallt tjänstemän från Ljusdals kommun, större lokala företag, företrädare för den lokala handeln, fastighetsägare samt lokala och regionala organisationer och myndigheter deltagit.

I maj 2016 tog Trafikverket ett ställningstagande där man ställer sig bakom de åtgärder och förslag på inriktningar som rekommenderas i genomförd åtgärdsvalsstudie. Åtgärderna som man ställer sig bakom är att titta objektivt på vilka åtgärder som är lämpliga för korsningarna Väg 84/Hotellgatan/Smedgatan samt Väg 83/84/Kyrksjönäsvägen. Man väljer också att gå vidare med att se över möjligheterna till en planskild korsning för Norra stambanan/Smedgatan samt en omläggning av väg 84 från Norra Järnvägsgatan till Kyrksjönäsvägen.

Länsstyrelse Gävleborgs län

Tidigt samråd med Länsstyrelsen Gävleborgs län har hållits 2016-11-25 där Trafikverket presenterade projektet. Länsstyrelsen har yttrat sig över samrådsunderlaget. Länsstyrelsen har fattat beslut att projektet inte innebär betydande miljöpåverkan. Ett samrådsmöte har hållits i skede samrådshandling (2017-09-12).

Ljusdals kommun

Samordningsmöten har hållits kontinuerligt mellan Trafikverket och Ljusdals kommun under projektets gång.

Öppet Hus

Ett Öppet Hus hölls i Ljusdal 2016-12-07 där Trafikverket informerade översiktligt vilka åtgärder som planeras, projektets tidplan samt hur planlägningsprocessen går till. Flera synpunkter inkom och beaktades i det fortsatta arbetet.

Samrådsunderlag inför länsstyrelsens Gävleborgs län beslut om betydande miljöpåverkan

Samrådsunderlaget har funnits tillgängligt på Trafikverkets hemsida samt hos Ljusdals kommun under tiden 2017-02-22 – 2017-03-16. Annonsering har skett 2017-02-18 i Ljusdalsposten och 2017-02-23 i Hälsinge Allehanda. Totalt 18 stycken yttranden har inkommit från myndigheter, fastighetsägare och näringsidkare längs vägsträckan.

Skede samrådshandling

Samrådsmöte på orten med intressenterna och allmänheten i Ljusdal 2018-01-10. Samrådshandlingen har funnits tillgänglig på Trafikverkets hemsida samt hos Ljusdals kommun under tiden 2018-01-10 – 2018-01-24. Annonsering har skett 2017-12-20 i Ljusdalsposten och 2017-12-16 i Hälsinge Allehanda. Totalt 27 yttranden har inkommit från myndigheter, fastighetsägare och näringsidkare längs vägsträckan.

Riktade samråd med enskilda berörda fastighetsägare genomfördes i Ljusdal 2017-11-29.

Efter inkomna synpunkter från samrådet på orten har alternativ dragning av Smedgatan tagits fram som ger ett nytt läge för järnvägsbron samt möjlighet till en anslutning mot Hybovägen. Ägare till en fastighet där mark eller utrymme kan komma att påverkas av förslaget bjöds till informationsmöte, om det nya förslaget, som hölls tisdag den 26 juni 2018 i Hembygdsgården i Ljusdal. Annonsering om informationsmötet har skett 2018-06-16 i Ljusdalsposten. Informationen har även funnits tillgänglig på trafikverkets hemsida. Inga yttranden eller synpunkter har inkommit efter informationsmötet.

Planlägningsbeskrivning

I planlägningsbeskrivningen klarläggs syftet med samråd, vilka samrådsformer som planeras, när samråd är tänkt att genomföras och vilken samrådskretsen är tänkt att vara. Planlägningsbeskrivningen ska användas som stöd för styrning och genomförande av kommunikationen som sker med både interna och externa intressenter. Syftet är att redan i ett tidigt skede av planlägningsprocessen tydliggöra vad arbetet innebär och vilka ytterligare samråds- och beslutstillfällen som är att förvänta.

Planlägningsbeskrivningen för just det här projektet har uppdaterats vid följande tillfällen: 2016-12-02, 2017-09-20, 2018-01-10, 2018-06-21 och 2018-10-31.

Samrådsrets

Samråd har bedrivits under hela planprocessen i olika skeden med bl. a. länsstyrelsen Gävleborgs län, kommunen, ledningsägare och enskilda berörda sakägare. Justeringar av vägätgärden har utförts löpande med hänsyn till inkomna synpunkter. Avgränsning av samrådsretsen har gjorts utifrån det syfte och den påverkan som vägplanen medför på omgivningen. Förutom de som berörs av markintring har medtagits de som påverkas av förändrat våghållningsansvar, ändrade utfartsförhållanden och bullerstörningar. För påverkan i natur-, kultur-, och vattenmiljöer har medtagits de organisationer, lokala organ, sammanslutningar och andra som har ett väsentligt intresse i saken.

Under det tidiga arbetet (ätgärdsvalsstudien) var samrådsretsen bred och omfattade med Ljusdals kommun, större lokala företag, företrädare för den lokala handeln, fastighetsägare samt lokala och regionala organisationer och myndigheter. Inför Öppet Hus som hölls i ett tidigt skede i planlägningsprocessen kallades de som kan tänkas bli särskilt berörda genom ett brevutskick utöver annonseringen till allmänheten. Vid utställelse av samrådsunderlaget skickades brev till myndigheter och organisationer samt berörda fastighetsägare och utvalda näringsidkare.

Samrådsmöte på orten har hållits för ägare till fastigheter där mark eller utrymme kan komma att tas i anspråk, intressenter och allmänheten. Även andra riktade samråd med enskilda berörda fastighetsägare har genomförts. Ägare till fastigheter där mark eller utrymme kan komma att påverkas av nya dragningen av Smedgatan samt allmänhet bjöds även till informationsmöte, om det nya förslaget.

Samråd

Alla inkomna synpunkter och minnesanteckningar finns diarieförda på diarienummer TRV 2016/104006.

Samråd med berörd länsstyrelse

2016-11-25 Informationsmöte, Länsstyrelsen Gävleborgs län

På samrådet presenterade Trafikverket bakgrunden till projektet, vilka åtgärder som planeras, tidplanen och identifierade miljöintressen längs sträckan. En fråga ställs från Länsstyrelsen Gävleborgs län kring om åtgärderna planeras utifrån att Timmerterminalen är kvar. Trafikverket svarar att denna har diskuterats i många år och att den tunga trafiken till stor del redan idag går på Kyrksjönäsvägen. Anslutningarna till terminalen kommer att ses över i projektet.

Hantering av vägdagvatten diskuteras och Trafikverket nämner att vägen idag avvattnas via vägsränor och diken vilket brukar vara tillräckligt och att direkta utsläpp till vattendrag kommer undvikas.

Länsstyrelsen påpekar att det är vattenskyddsområde kring planerad åtgärd på korsning Väg 83/84/Kyrksjönäsvägen. Trafikverket svarar att detta kommer beskrivas i samrådsunderlaget.

Trafikverket nämner att planerna på den tidigare bron över Ljusnan inte är aktuella längre samt att kollektivtrafiken kommer fortsatt gå genom centrum.

Länsstyrelsen informerade att Riksintresse friluftsliv är under ombearbetning och ska vara klart inom kort.

Frågan kring eventuell grundvattensänkning vid järnvägspassagen berörs och att den i så fall är tillståndspliktig. Trafikverket svarar att vi inte vet det i dagsläget och att fältundersökningar planeras.

2017-03-15, Yttrande på samrådsunderlag

Länsstyrelsen Gävleborgs län ser positivt på att trafiksäkerhet och framkomlighet för väg 84 som är viktig för godstransporter, arbetspendling och turisttrafik, förbättras.

Länsstyrelsen Gävleborgs län har följande synpunkter:

- En beskrivning av grundvattenförekomsten Ljusdal-Borr SE 685866-151034 med avseende på kemisk och kvantitativ status och hur den kan komma att påverkas av planförslaget.
- Även temporär grundvattensänkning kan innebära tillståndspliktig vattenverksamhet.
- Utsläpp av vägdagvatten bör minimeras även till Grovan och Kläppa kanal, inte bara Kyrksjön.
- Trafikverket bör bedöma om vattenförekomsternas kvalitetsfaktorer kan tänkas påverkas av den föreslagna trafikomläggningen.
- Påverkan och planering för översvämning vid 100-årsflöde samt beräknat högsta flöde (BHF) ska beskrivas.
- En arkeologisk utredning krävs enligt Kulturmiljölagen (SFS 1988:950) 2 Kap. 10-11 §§, för hela vägsträckningen.
- Miljöbalkens allmänna hänsynsregler ska beaktas under byggtiden. Påpekar att information är viktigt och att skyddsåtgärder vidtas.
- Hantering av vägbyggnadsmaterial och dikesmassor ska hanteras så de inte medför förorening eller påverkan på vattendrag. Godkända massor från rivning ska i största möjliga mån återanvändas. Deponering bör undvikas.

Trafikverkets kommentar:

Beskrivningen i samrådsunderlaget utgår från befintlig kunskap i ett tidigt skede. I kommande skede, Samrådshandling, kommer vägförslaget vara mer utformat och konsekvenser kommer att bedömas. Trafikverket bearbetar inkomna synpunkter och åtgärder som minimerar störningar kommer att föreslås.

2017-04-12, Beslut om betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen Gävleborgs län har 2017-04-12 beslutat att den del av projektet som berör temporär eller permanent grundvattensänkning där järnvägsbron placeras kan medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen bedömer att projektets karaktär och de möjliga effekternas karaktäristiska egenskaper i den del som berör temporär eller permanent grundvattensänkning medför att åtgärden faller under kriterierna i bilaga 2 till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Vägprojektet i övriga delar kan inte antas medföra betydande miljöpåverkan.

Efter telefonsamtal med Trafikverket 2017-05-05 beslutar Länsstyrelsen att ompröva sitt tidigare beslut om betydande miljöpåverkan till att projektet inte längre antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Trafikverkets kommentar:

Trafikverket noterar yttrandet från Länsstyrelsen Gävleborgs län.

2017-09-12, Minnesanteckningar, Samrådsmöte Länsstyrelsen Gävleborgs län och Trafikverket

På samrådet presenterade Sweco:

Översiktskartan till projektet, vilka åtgärder som planeras, identifierad påverkan på vatten-/avloppsledningarna och grundvattennivån längs sträckan.

- Naturvärdesinventering genomförd i juni.
- Markprovsundersökning med vidare behov av undersökning av schaktmassor under byggskedet.
- Kulturvärdesanalys med genomgång av bl.a. historiska kartor, identifierat fornlämningar.

Under mötet diskuterades:

Fornminnesinventering diskuterades och länsstyrelsen framhäver att forminnesinventering med en arkeologisk utredning Etapp 1 krävs, vid eventuella fynd så kan det krävas att Etapp 2 utförs för utvalda områden. Trafikverket vidhåller att en undersökning utanför vägområdet inte kan utföras. Vid mötet konstaterades att projektet avser ha fortsatt kontakt med länsstyrelsen för att klar ställa omfattning på den arkeologiska undersökningen

Länsstyrelsen Gävleborgs län säger att Kyrksjönäsvägen i befintlig utformning översvämmas vid ett så kallat 100 års regn, den bör planeras så att den inte översvämmas. Trafikverket menar att så lite åtgärder som möjligt planeras genomföras för att hantera ett 100 års regn.

2018-01-31 Yttrande på samrådshandling

Länsstyrelsen Gävleborgs län anser att det är positivt att säkerheten och framkomligheten längs vägen 84 förbättras.

Vidare hade länsstyrelsen följande synpunkter:

- Det saknas fortfarande en beskrivning av hur kemiska respektive kvantitativa statusen av grundvattenförekomsten Ljusdal-Borr SE 685866–151034 kan komma att påverkas av planförslaget.
- Så effektiva riskbegränsande åtgärder som möjligt ska säkerställas. Fördröjningsytor såsom infiltrationsbäddar bör anläggas i vägprojektet.
- En beskrivning över hur översvämningsriskerna ska hanteras och hur eventuella skador minimeras saknas.
- Insädd får inte ske. Invasiva arter kan komma att etableras. Att återlägga vegetationsmassorna och jordmassorna efter utförd åtgärd är att rekommendera. Inte heller bör massor flyttas mellan olika områden.
- Länsstyrelsen samtycker till rekommendationen i kulturarvsanalysen om att det behövs en arkeologisk utredning steg 2. Det aktuella projektet är att se som ett större arbetsföretag enligt Kulturmiljölagen. En beställning på en utredning bör ske i samråd med Länsstyrelsen i god tid.
- Länsstyrelsens instämmer i rekommendationen i kulturarvsanalysen att vägens nivå behöver anpassas till det kringliggande landskapet, för att inte upplevas som en barriär.
- Mycket viktigt är att beakta miljön vid vägsträckningens västra del.

Trafikverkets kommentar:

Trafikverket tar med inkomna synpunkter i det kommande arbetet och kompletterar planbeskrivningen med uppgifter som saknas.

Kyrksjönäsvägen kommer att avvattnas som idag till öppna diken som fungerar som infiltrationsytor längs vägen. Inga särskilda infiltrationsytor kommer att anläggas. Vid västra delarna av området, kring Höga och Grovan, kommer åtgärder för att skydda grundvattnet att vidtas inom det kommande skyddsområdet för vattentäkten. Smedgatan kommer att avvattnas via dagvattenbrunnar och ledas till kommunens dagvattennät. Dagvatten och grundvatten som pumpas från ytan vid järnvägsbron kommer att ledas till ny dagvattenledning och vidare mot Kläppa kanal.

Inga särskilda åtgärder för att förebygga för översvämning är planerade mer än att brunnar/ledningar utformas för dimensionerande flöden. Ingen höjning av vägen planeras.

En arkeologisk utredning steg ett är beställd. Resultatet från steg 1 utredningen får visa om en steg 2 utredning kommer att behövas.

Samråd med berörd kommun

Samordningsmöten

Under projektets gång hålls kontinuerliga möten med Trafikverket och Ljusdals kommun där aktuella frågor diskuteras med start november 2016. Mötena behandlar frågor som rör projektets framdrift och vilka aktiviteter som behöver samordnas. Mötena har hållits följande datum: 2016-11-22, 2017-01-31, 2017-03-07, 2017-03-23, 2017-04-19, 2017-05-24, 2017-06-21, 2017-08-24, 2017-09-20, 2017-10-18, 2018-03-20, 2018-05-22, 2018-06-19, 2018-08-22, 2018-09-19. 2018-03-07 genomfördes ett möte mellan Trafikverket och Ljusdals kommun som handlade om marklösenfrågor. Minnesanteckningar från mötena finns upprättade och diarieförda på TRV 2016/104006.

Samrådsunderlag inför Länsstyrelsen Gävleborgs läns beslut om betydande miljöpåverkan

Ljusdals kommun har inkommit med synpunkter som är utformat utifrån verksamheten Gata/Parks utgångspunkt, som representerar nuvarande väghållare av Kyrksjönäsvägen.

Synpunkter lämnas angående underhållsåtgärder på Kyrksjönäsvägen. Hela vägen har mellan åren 2011-2015 djupfrästs och förstärkts samt fått nytt slitlager. Även diken har åtgärdats. Olycksstatistiken bör förtydligas med under vilken tid dessa olyckor rapporterats in.

Konsekvenser av att anslutningen mellan Smedgatan och Hybovägen troligen blir omöjlig att behålla måste beskrivas i nästa skede. Möjligheten att säkra upp för gång- och cykeltrafik längs Smedgatan och Kyrksjönäsvägen med hjälp av separat gång- och cykelväg kommer att ha stor positiv inverkan på trafiksäkerheten och bör nämnas som en effekt. För Ljusdals kommun är det av yttersta vikt att det även i framtiden blir enkelt att åka genom Ljusdals centrum. Trafikverket behöver vara tillåtande när det gäller specialanpassad skyltning för att synliggöra infarterna från båda håll.

Trafikverkets kommentar:

Synpunkterna kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med Samrådshandlingen.

Yttrande på samrådshandling 2018-01-31

Ljusdals kommun har lämnat följande synpunkter:

- Ljusdals kommun kräver en cirkulationsplats vid västra korsningen och hänvisar till bilagor om trafikmätning.
- Tillgängligheten till rekreationsområdet i Älvsålen bör ses över, barnperspektivet och säkerhetsaspekten ska tydliggöras.
- Kommunen föreslår att Smedgatans nya dragning bör ses över för att möjliggöra anslutning av Hybovägen.
- Ljusdals kommun ska i högsta grad vara involverade i gestaltningsprogrammets utformning i form av dialog och vill framför allt påverka utformningen av rondellytor. Även skyltning och information vid cirkulationen ska ingå i dialogen. Kommunen vill få ett stort inflytande i utformning av "entrén" till tätorten.

- Kommunen ser positivt på att vägplanen utgår från att detaljplanen vid Älvsållan går som en mindre avvikelse enligt väglagen.
- Kommunen ser det även positivt att gång- och cykelvägen från Björkhamregatan till Smedgatan ingår i projektet.
- Kommunen påminner om att grundvattentäkten bör beaktas i projektet.
- Huvuddragen gällande kostnadsfördelning samt genomförandeavtalet bör vara klart innan granskningsförfarandet.
- Kommunen nämner även att inget formellt politiskt beslut finns i frågan om vägbytet.

Trafikverkets kommentar:

Synpunkterna kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med vägplanen och detaljutförningen. Barnperspektivet kommer att förtydligas i granskningshandlingen.

Åtgärder för att skydda grundvattentäkten kommer att beaktas i det fortsatta arbetet.

Trafikverket kommer att kontakta de berörda fastighetsägare och näringsidkare för fortsatt utredning och detaljprojektering kring Hybovägen, Sjulhamregatan och järnvägspassagen. Föreslagna alternativa åtgärder kommer att kontrolleras/avvägas mot gällande krav och ekonomi. Efter samrådssynpunkter ifrån flera fastighetsägare analyseras påverkan på fastigheterna av en alternativ dragning av Smedgatan och utformning av anslutning mot Hybovägen. Det utreds även hur en alternativ utformning klarar av tekniska krav och säkerhetsaspekter.

En passage i plan för oskyddade trafikanter är planerad vid Älvsållan. En planskild passage är inte möjlig att utföra med hänsyn till det flacka landskapet och problem med grundvatten.

En trafikanalys med arbetet och mätningar i fält är utförd av Trafikverket i korsningen Kyrksjönäsvägen/väg 83, väg84. Analysen visar att belastningsgraden inte överstiger den nivå när en cirkulationsplats är den bästa åtgärden. Trafikverket kommer att jämföra sina studier med kommunens mätningar och fortsatt dialog mellan kommunen och Trafikverket kommer att hållas angående utformningen.

Trafikverket bygger och skyltar enligt gällande regler. Trafikverket kommer att fortsätta dialogen angående gestaltning och annat med kommunen under det fortsatta arbetet. Det är både kommunens och Trafikverkets vilja att en vacker och visuellt attraktiv entré skapas.

Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda

Samrådsunderlag inför Länsstyrelsen Gävleborgs läns beslut om betydande miljöpåverkan

Samrådsunderlaget har funnits tillgängligt på Trafikverkets hemsida samt hos Ljusdals kommun under tiden 2017-02-22 – 2017-03-16. Brevutskick gjordes till enskilda fastigheter och näringsidkare som kan bli särskild berörda av markintrång på grund av den planskilda korsningen med järnvägen samt vid östra korsningen. Annonsering har skett 2017-02-18 i Ljusdalsposten och 2017-02-23 i Hälsinge Allehanda. Under perioden inkom 6 yttranden från berörda fastighetsägare eller deras hyresgäster/verksamhetsutövare. De sammanfattas kort i detta avsnitt. Synpunkter har även lämnats via organisationer, ex. Sveriges Åkeriföretag, se under avsnittet *Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer*. De inkomna yttrandena finns diarieförda på TRV 2016/104006.

Sammanfattning av yttranden från berörda fastighetsägare/näringsidkare vid Smedgatan/Sjulhamregatan.

Fastighetsägare och dess hyresgäster uttrycker en oro för hur anslutningsvägarna ska lösas för kunder och varutransporter. Det kommer att bli mycket stora problem med varuförsörjningen till butikerna. De önskar vara delaktiga i projekteringsprocessen.

Nyttjanderättsavtal finns för att kunna använda infarter för tung trafik. Behov finns att ställa av släp för att lossa gods till andra företag i området.

Förslag på lösning av infart till OK/Q8 samt ICA i form av en femte anslutning i cirkulationsplatsen, har lämnats in.

Vill i tidigt skede få ta del av förslag. Vill påtala att befintliga tillfartsvägar behålls eller påverkas endast i liten omfattning.

Frågor om hur fastigheterna påverkas, snöröjning/snöupplag, påverkan på befintliga portar m.m.

Många ungdomar genar över järnvägen när de ska till Älvsjäl eller den nybyggda betongparken på Östernäs. Detta gäller hela spårsträckan som saknar staket/plank. Flödet kan bli stort från Ämbarbo med ungdomar, både skola och fritidsgård. Ett buller – och skyddsplank bör sättas upp längs järnvägen för att förhindra olyckor.

En trappa bör anläggas för anslutning till den nya gång- och cykelvägen under järnvägen.

Trafikverkets kommentar:

Särskilda samrådsmöten med de enskilda fastighetsägarna som berörs vid Sjulhamregatan och Smedgatan kommer att planeras in. Åtgärder för att minimera påverkan på anslutningar och fastigheter kommer att vidtas i den mån det är möjligt. Förslag på nya anslutningsvägar kommer att tas fram i samråd med fastighetsägarna och dess verksamhetsutövare. Förslag på lösningar kommer att presenteras i Samrådshandlingen.

Fastighetsägare vid Grovan

Vid ombyggnad av bron över Grovan bör den anpassas så att den möjliggör sjötrafik och att den kombineras med en planskild gång- och cykelväg.

Trafikverkets kommentar:

Befintlig rörbro över Grovan kommer i första hand att behållas och renoveras. Ingen planskild passage för gång- och cykeltrafik är för närvarande aktuell i detta läge.

Samrådsmöten med enskilda fastighetsägare/näringsidkare

Särskilda samrådsmöten har genomförts med fastighetsägare i anslutning till östra korsningen Väg 84/Smedgatan samt vid den planerade järnvägsbron. Vägen kommer att sänkas och ger intrång på fastigheter samt att Hybovägen måste stängas. En fastighet måste lösas in. Ett inledande möte genomfördes 2017-03-23 där fastighetsägarna och deras hyresgäster fick lämna synpunkter och berätta om vilka deras behov är för att verksamheten ska kunna bedrivas. Ett uppföljande möte med enskilda diskussioner genomfördes 2017-06-01. Skissunderlag lämnades till berörda.

Ytterligare ett enskilt samråd med berörda fastighetsägare genomfördes 2017-11-29 i Ljusdal. Enskilda möten genomfördes med särskilt inbjudna. Möjliga ombyggnationer och flytt av verksamheter diskuterades. Minnesanteckningar finns diarieförda hos Trafikverket.

Yttrande på samrådshandling 2018-01-31

Samrådsmöte på orten med intressenterna och allmänheten hölls i Ljusdal 2018-01-10. Samrådshandlingen har funnits tillgängligt på Trafikverkets hemsida samt hos Ljusdals kommun under tiden 2018-01-10 – 2018-01-24. Annonsering har skett 2017-12-20 i Ljusdalsposten och 2017-12-16 i Hälsinge Allehanda. Totalt 12 yttranden har inkommit från fastighetsägare och näringsidkare längs vägsträckan.

Boende vid Grovan

Boende vid Grovan tycker inte att det är bra med ökade trafikmängder som påverkar boendemiljön och rekreationsområdet. Enligt de boende har framför allt den tunga trafiken redan ökat i några år. De anser de att dagens vibrationer inte är godtagbara och ifrågasätter vem som utrett detta. De ifrågasätter även åtgärdsförslaget med dubbla lager asfalt som tillräckliga. Åtgärder har tidigare utförts för att bromsa erosionen av Grovans strand och närheten till stranden gör att fastighetsägarna anser att förstärkningsåtgärder bör vidtas i tillräcklig omfattning. Det anses även viktigt att bulleråtgärder och vibrationsåtgärder genomförs.

En av fastighetsägarna berättar att det är översvämning vid fastigheten vid issmältning.

Fastighetsägare vid Grovan önskar även åtgärder som asfaltering på Grovastigen när trafikmängden ökar när infarter stängs. Vidare har synpunkter även inkommit om förslag på utformning och placering av utfarterna från fastigheter och att utfart från Grovastigen till Kyrksjönsvägen närmast bron stängs. Även ett önskemål om passage med refuger för oskyddade trafikanter vid Grovastigen och koloniområdet samt säker övergång vid Älrvallen har inkommit.

De boende anser att en cirkulationsplats är ett krav vid nuvarande korsning Kyrksjönsvägen/väg 83, väg84. Att en rondell har stor samhällsnytta med minskade

sjukhuskostnader med mera. Det är många tillbud i dagens korsning där är vänstersvängarna anses farliga och där det är dålig sikt vid svängen mot centrum över bron. En av synpunktslämnarna avser även att argumenten mot cirkulationsplatsen är märkliga. Om vägens funktion förändras avses hastighetsdämpande åtgärder viktiga. Fartkamera och refuger föreslås.

Trafikverkets kommentar:

Synpunkterna kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med vägplanen och detaljutformningen.

Kyrksjönäsvägen nyttjas redan idag som förbifart av trafiken genom Ljusdal. Vägbytet måste ske för att vägens standard ska kunna upprätthållas för denna typ av trafik och för att underhållsåtgärder ska omfattas av statlig finansiering. Trafikverket har i ett ställningstagande på en Åtgärdsvalsstudie 2016 beslutat att gå vidare med vägplan för ett vägbyte. Ljusdals kommun har tillsammans med Trafikverket gjort en avsiktsförklaring att arbeta för att se över möjligheterna om vägbyte kan ske.

Bulleråtgärder vidtas för de fastigheter som har bullernivåer som överskrider riktvärdet enligt de utförda beräkningarna. Beräkningar utförs enligt gällande krav från Naturvårdsverket. Inga mätningar eller åtgärder för vibrationer från trafiken har utförts eller planeras utföras inom ramen för vägplanen. Under byggskedet kommer vibrationsmätare att installeras för att mäta om skador kan uppstå på grund av vägbyggnadsarbetena.

Erosionsskyddsåtgärder kommer att vidtas vid rörbrons ut-/inlopp när den renoveras. I övrigt kommer inga åtgärder vidtas längs Grovans stränder. Övriga synpunkter gällande erosion och översvämning hänvisas till Ljusdals kommun.

Antalet anslutningar till Kyrksjönäsvägen/ny väg 84 måste minska. Den östra anslutningen har valts för att ge plats för gångpassage vid den västra anslutningen. Angående asfaltbeläggning på Grovastigen hänvisas till Ljusdals kommun. Behov av eventuella åtgärder på Grovastigen ansvarar Ljusdals kommun för.

En passage med refuger är planerad vid Grovastigen. Ingen ytterligare passage kan anläggas närmare anslutningen till koloniområdet eftersom vägbredden är begränsad vid passage av Grovan. En passage i plan för oskyddade trafikanter är planerad vid Älvsållan. En planskild passage är inte möjlig att utföra med hänsyn till det flacka landskapet och problem med grundvatten.

En analys av trafikrörelser i korsningen Kyrksjönäsvägen/väg 83, väg84 har utförts av Trafikverket. Analysen visar att belastningsgraden inte överstiger den nivå när en cirkulationsplats är den bästa åtgärden. Fortsatt dialog mellan kommunen och Trafikverket kommer att hållas angående korsningsutformningen. Uppsättning av fartkameror ingår inte i detta projekt.

Berörda näringsidkare

Fastighetsägare och dess hyresgäster uttrycker en oro för vägprojektets markanspråk, för projektets påverkan på fastigheternas utvecklings- och expansionsmöjligheter samt möjligheten att utöka eller behålla antalet parkeringsplatser. Flera av företagen har planer på att utvecklas och några har precis gjort stora investeringar i såväl lokal som verksamhet.

Även placeringen och utformningen av den föreslagna cirkulationsplatsen är en fråga som kommer fram i de inkomna synpunkterna. Enligt synpunkter tar den föreslagna

cirkulationsplatsen inte hänsyn till tidigare redovisade önskemål och behov. Även alternativ där väg 84 flyttas längre österut presenteras i de inkomna synpunkterna.

Flera av fastighetsägarna är kritiska till vägförslaget och anser att förslaget har allvarliga effekter för fastigheterna, deras hyresgäster och verksamheter. Förslaget bidrar till permanent minskning av uthyrningsbar yta som är en förutsättning för att behålla nuvarande och få nya hyresgäster. Tillgängligheten kommer att försämrats med mindre yta för godstransporter. Förslaget anses inte ha studerats med avseende på de transporter som angör området.

Idag ligger verksamheter i ett bra läge med parkering utanför dörren. Med den planskilda järnvägspassagen kommer vissa verksamheter inte alls att vara lika lättillgängliga utan hamnar längst bak på en återvändsgata. Ändringarna kommer innebära ett sämre läge där det bedöms vara omöjligt att bedriva en lönsam verksamhet. Det kommer att bli svårare att hitta för nya kunder och spontanhandel försvinner.

För att kunna bedriva lönsam verksamhet krävs, om vägförslaget går igenom, stora ombyggnadskostnader, kostnader för eventuell flytt eller en jätteinvestering i form av nybygge. Högre kostnader för fastighetsägaren medför högre hyror för hyresgäster.

Vidare har en fråga om alternativ lösning till infart för lossning av timmer vid Kährsspåret, stickspåret närmast järnvägsövergången, inkommit. Idag svänger lastbilarna in vid järnvägsövergången lastar och följer sedan järnvägen västerut. Eftersom möjlighet till att vända inte finns måste timmerbilarna kunna köra rakt igenom.

Ett yttrande har även inkommit om endast två spår på bron över Smedgatan i broskissen. Två spår omöjliggör det bästa och billigaste alternativet för en omlastningscentral, en permanent etablering för en virkesterminal i Kläppaområdet.

Enligt en fastighetsägare i Östernäs kommer genomfartens/förbifartens sträckning ha en central betydelse för hur centrum och Östernäsområdet kommer att kunna utvecklas. Arbetet att utveckla Östernäs och centrum för nya handelsetableringar riskerar att omintetgöras av den föreslagna lösningen till förbifart. Risken är betydande för att omsättningen minskar för handel och centrumverksamheter och att centrum utarmas samt att verksamheter flyttar ut från centrum till lägen längs med nya förbifarten. Denna syn stöds av den konsekvensutredning som Ramböll genomfört på kommunens uppdrag. Dragningen av genomfart/förbifart bör istället utformas på ett sätt som stärker en utveckling av centrum och Östernäs istället för externa och halvexterna handelsområden.

Beslutet att lösa in fastighet är ödesdigert för verksamheten och ett enskilt möte krävs av fastighetsägaren. Idag ligger en död hand över fastigheten. Det är god efterfrågan för uthyrning av industrilokaler i Ljusdal. Fastighetsägaren har tidigare tvingats att tacka nej till hyresgäster på grund av att bygglov avslagits av Trafikverket. Fastighetsägaren vill komma skadelös ur dilemmat och kräver lika stora ersättningslokaler med samma konstruktion och utförande med lika god tillgänglighet. Utan extra kostnader eller arbetsinsats av fastighetsägaren.

Trafikverkets kommentar:

Att verksamheter i direkt närhet till planskildheten påverkas på olika sätt är tyvärr ofrånkomligt, och det är av vikt att så liten negativ påverkan som möjligt åsamkas fastighetsägarna. I detta fall påverkas vissa fastighetsägare mycket, och det är förhoppningen att realiserbara lösningar för dessa fastighetsägare skall kunna uppnås. I detta fall är det en avvägning om hur en åtgärd, stor för en specifik fastighetsägare, istället kan innebära lättnader eller minimal påverkan för andra fastighetsägare.

Intrång på fastigheter för sänkning av Smedgatan och Sjulhamregatan har diskuterats på ett flertal enskilda samråd med fastighetsägare. Det i samrådsunderlaget presenterade vägområdet har anpassats efter synpunkter och för att följa gällande krav på vägutformning. Det finns begränsad yta för att minimera intrången. Anpassningar och flytt av fastigheter/verksamheter kommer att behövas.

Trafikverket kommer att boka in möten med de enskilda fastighetsägarna som berörs av vägåtgärderna. Åtgärder för att minimera påverkan på anslutningar och fastigheter kommer att vidtas i den mån det är möjligt. Efter samrådssynpunkter ifrån flera fastighetsägare analyseras påverkan på fastigheterna av en alternativ dragning av Smedgatan och utformning av anslutning mot Hybovägen. Det utreds även hur en alternativ utformning klarar av tekniska krav och säkerhetsaspekter. Föreslagna och utredda alternativa åtgärder kommer att kontrolleras/avvägas mot gällande krav och ekonomi. Eventuella avsteg från gällande krav kommer att diskuteras.

En parallell process för flytt av timmerterminalen, som förutsätter 3 spår, pågår. Detta beslut ingår inte i detta projekt.

Trafikverket förstår oron från företagare i centrum. Trafik genom Ljusdal nyttjar redan idag Kyrksjönäsvägen som förbifart. Vägbyte måste ske för att vägens standard ska upprätthållas för denna typ av trafik och underhållsåtgärder ska kunna omfattas av statlig finansiering. Trafikverkets har i ett ställningstagande på en Åtgärdsvalsstudie 2016 beslutat att gå vidare med vägplan för ett vägbyte. Ljusdals kommun har tillsammans med Trafikverket gjort en avsiktsförklaring att arbeta för att se över möjligheterna om omvägbyte kan ske. Ett byte av väghållarskap kan ge möjligheter för utveckling av centrum och Östernäs. Ljusdals centrum kan göras attraktivt att besöka (även för genomfartstrafik) även fast väg 84 inte går igenom samhället. Angående nyetableringar i externa och halvexterna lägen är ett politiskt ställningstagande om detta skall anses önskvärt eller inte.

Kontakt med fastighetsägarna i samband med framtagning av Fastighetsanalys 2018-03-16

En analys ur fastighets- och verksamhetsperspektiv har genomförts av de två föreslagna vägalternativen där konsekvenser för fastigheterna mellan den östra korsningen och järnvägen analyserades. Under arbetet har kontakt tagits med fastighetsägarna. I kontakterna uttryckte fastighetsägarna ogillande av det första förslaget, med Smedgatan i befintligt läge. Förslaget med Smedgatan i befintligt läge medför negativa konsekvenser för alla berörda, alla fastigheter får ett mindre eller större markintrång. Om Smedgatan flyttas längre österut så klarar sig merparten av fastigheterna från större intrång, men det blir stora konsekvenser för företagshotellet som måste lösas in.

2018-06-26 Informationsmöte om ny dragning av Smedgatan

På informationsmötet presenterades bakgrunden till förslaget med den nya dragningen av Smedgatan, vilka åtgärder som planeras, identifierade miljöintressen längs sträckan och

tidplan för både vägplan och kommunens detaljplanearbete. Den enda frågan som diskuterades rörande det nya förslaget handlade om tredje spåret på bron. *Trafikverkets svarar att idag finns finansiering för två spår.*

Frågor som kom upp i diskussionerna efter den allmänna informationen rörde mest hela sträckan och inte bara det nya förslaget. Följande frågor diskuterades:

- Om frågan med ny bro över Ljusnan helt är utagerat. Inte bra med ökad trafik vid det viktiga rekreativområdet. *Trafikverket svarar att en ny bro inte är med i detta projekt.*
- Om det har kollats mer på antalet in- och utfarter längs Kyrksjönäsvägen? Om förslaget som presenterades i samrådshandlingsskedet fortfarande gäller? Blir det eller blir det inte en cirkulation vid västra änden av Kyrksjönäsvägen? *Trafikverket svarar att arbete med att se över in- och utfarter pågår. Arbete med granskningshandling pågår, men i stort gäller samrådshandlingen, förutom denna nya dragning av Smedgatan. Trafikverkets analyser visar att belastningsgraden inte överstiger den nivå när en cirkulationsplats är den bästa åtgärden. Fortsatt dialog mellan kommunen och Trafikverket angående korsningsutformningen.*
- Allmänhet vill se färdigt förslag. *Trafikverket svarar att förslaget kommer att tas fram till allmänhetens granskning, granskningshandling, i höst.*
- Angående cirkulationsplats så bör Trafikverket lyssna på de boende.
- Vilken hastighet kommer att gälla på Kyrkonäsvägen? *Trafikverket svarar att den dimensionerande hastigheten är 60 km/h, 40 km/h längs vissa sträckor. Bärighet, BK1.*
- Finns det mätningar som visar på hur den tunga trafiken redan har ändrats. Eller visar på ökningen av fjälltrafiken?
- Invändning mot byte av väghållare. Undrar om det går att skylta så att personbilstrafiken kan ta sig genom centrum, men den tunga får köra runt på Kyrksjönäsvägen? Finns det sådana exempel? *Trafikverket svarar att generellt är det Trafikverkets skyltning som gäller. Kommunen måste ta fram ett förslag som Trafikverket kan ta ställning till. Viktigt att kommunen för en dialog med näringsidkarna. Trafikverket har inga bra exempel.*
- Näringslivet vill föra en dialog angående utformningen av infarten. För att tydliggöra det som finns i centrum.
- Viktigt att vägen ordnas för de boende, fokus ska inte vara på genomfartstrafiken.
- Det kom även synpunkt på att det finns de som vill ha mindre trafik i centrum. Det är väldigt tät trafik där nu. Det måste vara näringslivets eget ansvar att engagera sig tillsammans med kommunen och se till att det blir bra.
- Bjuråkersvägen i centrum, vid COOP, vad gör Trafikverket med den vägen om den kommer att ansluta mot en kommunal väg?

Trafikverket informerade om att det går att lämna in synpunkter skriftligen fram till 2018-07-10 och även senare i granskningshandlingsskedet.

Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Samrådsunderlag inför Länsstyrelsen Gävleborgs läns beslut om betydande miljöpåverkan

Samrådsunderlaget har funnits tillgängligt på Trafikverkets hemsida samt hos Ljusdals kommun under tiden 2017-02-22 – 2017-03-16. Brevutskick gjordes till myndigheter, organisationer och ledningsägare. Annonsering har skett 2017-02-18 i Ljusdalsposten och 2017-02-23 i Hälsinge Allehanda. Under perioden inkom 8 yttranden från myndigheter och organisationer. De sammanfattas kort i detta avsnitt. De inkomna yttrandena finns diarieförda på TRV 2016/104006.

Region Gävleborg, 2017-03-17

Region Gävleborg påpekar att samrådsunderlaget utgår från en åtgärdsvalsstudie som grund och menar att Trafikverket bör vara pedagogisk med ansvarsfördelningen av de åtgärder som Trafikverket inte ansvarar för. Det finns behov av samordning för att åtgärdsförslagen ska få full effekt.

Samrådsunderlaget bör förtydligas med vad som menas med "länstransportplan" och att det är Region Gävleborg som är planupprättare och beslutar om satsningarna.

Termen korsningspunkt framför cirkulationsplats bör användas för att inte låsa fast sig vid utformning.

Region Gävleborg är kollektivtrafikmyndighet och anser att en flytt av väg 84 medför bättre framkomlighet för kollektivtrafiken genom Ljusdal samt vid anslutningen in och ut från Resecentrum.

Trafikverkets kommentar:

Synpunkterna kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med Samrådshandlingen.

Försvarmakten, 2017-02-24

Försvarmakten har inget att erinra.

Lantmäteriet, 2017-03-10

Lantmäteriet har inget att erinra i detta skede.

Sveriges Åkeriföretag, Gävleborg, 2017-03-17

Åkeriföretagen är positiva till förslaget, men vill lyfta fram en synpunkt som inkommit från ett medlemsföretag:

Ett vänstersvängsfält vid Skjulhamregatan i riktning mot Östernäs krävs för de tunga transporterna. Gång- och cykelvägen bör placeras på den östra sidan eftersom vänstersvängande bilar måste korsa gång- och cykelvägen.

Trafikverkets kommentar:

Särskilda samrådsmöten med de enskilda fastighetsägarna som berörs vid Skjulhamregatan och Smedgatan kommer att planeras in. Förslag på nya anslutningsvägar kommer att tas fram i samråd med fastighetsägarna och dess verksamhetsutövare. En placering av gång- och cykelvägen på östra sidan av väg 84 ger sämre trafiksäkerhet när oskyddade trafikanter måste korsa genomfarten på ett flertal platser.

Skanova, 2017-03-15

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga kabel-/teleanläggningar i nuvarande läge och vill att denna ståndpunkt ska noteras i planhandlingarna. Tvingas Skanova vidta flytt av ledningar eller skyddade kablar förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden bekostar den. Karta på nuvarande placering av ledningarna bifogas. Underlag hämtas från www.ledningskollen.se.

Trafikverkets kommentar:

Trafikverket har tillgång till ledningsunderlag och kommer att kalla till möte för ledningssamordning i skedet när Samrådshandlingen tas fram.

Organisationer för företagare i Ljusdal

Centrumhusets företagarförening, 2017-03-13

Företagarföreningen anser att en omdragning av väg 84 till Kyrksjönäsvägen är mycket negativt för orten Ljusdal. Nio företag står angivna i yttrandet. De lyfter följande argument mot en flytt:

- *Handeln kommer att tappa 5-10% i omsättning vilket innebär negativa konsekvenser för butiker, caféer och restauranger.*
- *Befarar att centrum blir mer avfolkad och tråkig.*
- *Vägdragningen är mycket tveksam för miljö- och trafiksäkerhet. Vägen skär genom ett omtyckt och populärt rekreativområde. Idrottsplatsen Älvvallen är Ljusdals största ungdomsgård för ungdomar som cyklar eller går till området.*

Företagarna i Ljusdal, 2017-03-16

Företagarna ser mycket negativt på en omdragning av väg 84. De hänvisar till "Trafikflödesanalys Ljusdal centrumhandel, 2016-09-12". Utredningarna stärker bilden av att samhällen med färre än 10 000 invånare riskerar försämrade villkor och förutsättningar vid en omdragning av genomfartstrafiken. De förordar att riksvägen kvarstår enligt dagens sträckning. Följande måste beaktas:

- Handelns kommer att tappa 5-10% i omsättning vilket innebär negativa konsekvenser för butiker, caféer och restauranger.
- Påverkan på transportvägar och anslutningar till befintliga och planerade verksamheter.
- Med bättre skyltning går det att styra över den tunga trafiken till Kyrksjönäsvägen utan att riksvägen dras om.
- Resecentrum ligger idag centralt belägen nära riksvägen som skapar flöden för att attraktiva platser (boende, arbetsplatser, handel, restauranger, kaféer) ska skapas och överleva. En omdragning av väg 84 riskerar att försämma förutsättningarna för resandet.
- Vägen skär genom ett omtyckt och populärt rekreativområde som riskerar sämre tillgänglighet och miljöpåverkan.

- Det är inte möjligt att kompensera för alla de negativa effekter som kommer uppstå. Det krävs en mer tydlig lyhörddhet och delaktighet av näring och medborgare.

Ljusdal i Centrum, 2017-03-16

Ljusdal i Centrum är den företagarförening med nästan 100 medlemsföretag. 80-90 % är oroade över den planerade omdragningen av väg 84. Hänvisar till tidigare utredningar angående effekter och trafikanalyser av att flytta trafik från centrum. De har följande synpunkter:

- Risken är stor att förlusten av genomfartstrafik innebär mindre liv och rörelse i centrum samt minskade intäkter för verksamheter i centrum.
- Kommunens visioner om utveckling av centrum bör vara fastställd innan beslut om ev. omdragning tas.
- Nya sträckningen av E4 mellan Söderhamn och Hudiksvall har medfört ökad fjärrtrafik och resulterat i ökad handel i Ljusdal med ca 10 %. Om dessa resenärer leds utanför centrum riskeras dessa kunder att förloras.
- Förändrade trafikflöden är negativt för utvecklingen av Resecentrum som är ett viktigt nav för det hållbara resandet.

Trafikverkets kommentar:

Trafikverket förstår oron från företagare i centrum. En avsiktsförklaring har dock redan tagits fram mellan Trafikverket och Ljusdals kommun om att byta väghållare på Kyrksjönäsvägen. En åtgärdsvalsstudie togs fram där olika åtgärds paket har diskuterats. Trafikverket kan inte ha två genomfartsleder genom Ljusdal; en för tung trafik och en för övrig trafik genom centrum. Trafikverket har ansvar för det statliga vägnätet och bekostar investeringar och underhållsåtgärder på dessa. Ljusdals kommun ansvarar för de kommunala gatorna. Planeringsprocessen är redan påbörjad med ett förslag på förbättringsåtgärder för Kyrksjönäsvägen som en statlig genomfartsled.

Samråd med ledningsägare

Samrådsmöte med Ljusdal Energi, VA, 2017-06-12

Ett inledande möte genomfördes via Skype. Projektet presenterades och frågeställningar kring behov av flytt av VA-ledningar och anslutningspunkter för dagvatten diskuterades. Underlag på åtgärder skickades över och Ljusdal Energi skulle återkomma med konsekvenser för ledningssystemet och vilka omläggningar som blir aktuella.

Ledningssamordningsmöte, 2017-09-28

Ljusdal Energi (Elnät, stadsnät, VA, Fjärrvärme) och Skanova genom Eltel deltog på ett samordningsmöte hos Ljusdal Energi i Ljusdal. Projektet presenterades och alla ledningsinnehavare fick kommentera behov av ev. omläggning i samband med vägutgårderna. Ledningsägarna uppmanades att skicka in mängd ledningar som behöver flyttas så att kostnaden kan tas med i projektkalkylen.

Ledningssamordningsmöte, 2018-09-07

Ljusdal Energi (Elnät, stadsnät, VA, Fjärrvärme), Ljusdal kommun (EI/belysning) och Skanova tillsammans med Eltel deltog på ett samordningsmöte hos Ljusdal Energi i Ljusdal. Förändringarna i projektet, avseende nya dragningen, presenterades och alla

ledningsinnehavare fick kommentera hur förändringen påverkar deras ledningar och ev. omläggning i samband med vägåtgärderna. Ledningsägarna begärde nytt digitalt underlag för att se hur nya vägförslaget påverkar deras ledningar. Minnesanteckningar från mötet är diarieförda.

Digitalt underlag i dwg format skickades till ledningsägarna i samband med minnesanteckningarna från mötet. Ledningsägarna ombads att räkna på och återkoppla till projektets ledningssamordnare mängden ledningar som behöver flyttas. Kostnaden beräknas i grova drag och uppdateras i projektkalkylen.

Samråd med övriga särskilt berörda myndigheter

X-trafik, 2017-09-13

Syftet med mötet var att Ljusdals kommun har önskemål om att trafikera Kyrksjönäsvägen med en ny busslinje samt att diskutera befintliga hållplatser på Norra järnvägsgränd och Hybovägen. Inledande visade Sweco underlag med preliminära lösningar för vägutformning.

Under mötet diskuterades:

Nuvarande hållplats vid ICA behöver flyttas på grund utav platsbrist då den tilltänkta utformningen med en fembenig cirkulationsplats i den östra korsningen tar större plats i anspråk. X-trafik instämmer med förslaget om att flytta busshållplatsen till en ny position vid den nuvarande infarten till ICA.

Hybovägen kommer att stängas och busstrafik behöver därför åka österut till befintlig cirkulationsplats vid Kläppa kanal för att vända. Vilket X-trafik menar kommer att fungera bra då restiden ökas marginellt.

Idrottsplatsen längs Kyrksjönäsvägen är välbesökt och kan i framtiden behöva en busshållplats, X-trafik säger att det idag inte finns några planer framlagda om att trafikera Kyrksjönäsvägen vid den delsträckan. Om Kyrksjönäsvägen ska trafikeras av X-trafik är det viktigast att åtkomst till vägen möjliggörs, busshållplatser kan sedan eventuellt förläggas utanför vägområdet. X-trafik och Trafikverket enas om att behovet konstateras så kan en ny busslinje hanteras i en separat process.

Diskussion kring korsning Kyrksjönäsvägen/83 och 84 också kallad korsning västra med behov om eventuell hållplats konstateras kunna omhändertas i annat Trafikverket projekt, då den bäst förläggs norr om korsningen för att inte hamna för trångt i förhållande till bron.

Yttrande på samrådshandling 2018-01-31

Företagarna Ljusdal

Företagarna stödjer inte förslaget med väg 84 längs Kyrksjönäsvägen. Effekterna av den föreslagna planen kommer att vara förödande för ett samhälle i Ljusdals storlek. De minskade flöden av människor kommer att leda till minskad samhällsservice och försämrad marknad för näringslivet. På sikt leder detta till färre arbetstillfällen, minskad befolkning och lägre skatteintäkter. Verksamheter i direkt anslutning till den nya sträckningen av väg 84 lokaliserade nära Smedgatan och planskild korsning kommer att påverkas negativt eller mycket negativt av den nya utformningen. Verksamheter kommer att drabbas av försämrat läge, sämre tillgänglighet och tvingas till kostsamma ombyggnationer eller flytt av

verksamhet. Även byggtiden kommer att försämra förutsättningarna för verksamheter. Även företag i de centrala delarna, (inom handel, restaurang och service) får försämrade förutsättningar med ändrade minskade flöden och därmed minskad marknad och kundunderlag.

- Både boende och restaurangen vid Gyllene Hästen blir kraftigt påverkad med försämrade tillgänglighet och tillfartsvägar och därmed sämre service för kunderna.
- AB Ljusdal Skrot- och Partiaffär berörs kraftigt genom att fastigheten ska lösas in och verksamheten måste flyttas.
- Nordh Bygg Fastighets AB berörs kraftigt. Fastigheten har 9-10 hyresgäster som kommer att få ändrade förutsättningar med sämre tillgänglighet för kunder.
- Planförslaget medför att Kjárnets fastigheter AB:s fastighet förlorar uthyrningsbar yta och tre olika hyresgäster blir av med försäljningsyta/förråd som är nödvändiga för deras verksamhet.

Trafikverkets kommentar:

Trafikverket förstår oron från företagare i centrum. Trafik genom Ljusdal nyttjar redan idag Kyrksjönäsvägen som förbifart. Vägbyte måste ske för att vägens standard ska upprätthållas för denna typ av trafik och underhållsåtgärder ska kunna omfattas av statlig finansiering. Trafikflödet kommer till viss del att ändras till att åka längs Kyrksjönäsvägen istället för genom samhället. Detta gäller speciellt de på genomresa. Vägen genom samhället kommer även i fortsättningen kunna utnyttjas för genomfart. Vägbytet kan ge kommunen möjligheter att utveckla Norra Järnvägsgatan och locka trafikanter att fortsatt köra genom samhället för mat, handel mm. Vägen kan omformas, användas och utvecklas precis som kommunen önskar, samt även ge ökade möjligheter att utveckla det framtida Östernäs.

Att verksamheter i direkt närhet till planskildheten påverkas på olika sätt är tyvärr ofrånkomligt, och det är av vikt att så liten negativ påverkan som möjligt åsamkas fastighetsägarna. I detta fall påverkas vissa fastighetsägare mycket, och det är förhoppningen att realiserbara lösningar för dessa fastighetsägare skall kunna uppnås. Åtgärder för att minimera påverkan på anslutningar och fastigheter kommer att vidtas i den mån det är möjligt. Efter samrådssynpunkter ifrån flera fastighetsägare analyseras påverkan på fastigheterna av en alternativ dragning av Smedgatan och utformning av anslutning mot Hybovägen. Det utreds även hur en alternativ utformning klarar av tekniska krav och säkerhetsaspekter.

Ljusdal i centrum

Ljusdal i centrum, centrumföreningen med nästan 100 medlemsföretag, stödjer inte förslaget och vill att väg 84 fortsätter att gå längs genom de centrala delarna av Ljusdal. Företagarna oroar sig för att flöden människor minskar med minskad marknad som följd. 95% av företagen hävdar att omdragningen skulle vara negativt för verksamhetens omsättning (hänvisning till Rambölls trafikflödesanalys).

Trafikverkets kommentar:

Trafikverket förstår oron från företagare i centrum. Trafik genom Ljusdal nyttjar redan idag Kyrksjönäsvägen som förbifart. Vägbyte måste ske för att vägens standard kan upprätthållas för denna typ av trafik och underhållsåtgärder ska kunna omfattas av statlig finansiering. Trafikverket har i ett ställningstagande på en Åtgärdsvalsstudie 2016 beslutat att gå vidare med vägplan för ett vägbyte. Ljusdals kommun har tillsammans med Trafikverket gjort en avsiktsförklaring att arbeta för att se över möjligheterna om vägbyte kan ske.

Trafikflödet kommer till viss del att ändras till att åka längs Kyrksjönäsvägen istället för genom samhället. Detta gäller speciellt de på genomresa. Vägen genom samhället kommer även i fortsättningen kunna utnyttjas för genomfart. Vägbytet kan ge kommunen möjligheter att utveckla Norra Järnvägsgatan och locka trafikanter att fortsatt köra genom samhället för mat, handel mm. Vägen kan omformas, användas och utvecklas precis som kommunen önskar, samt även ge ökade möjligheter att utveckla det framtida Östernäs.

Försvarsmakten

Har inget att erinra i ärendet.

Ellevio

Ellevio har två kraftledningar i närheten av området som berörs av vägplanen. Deras möjlighet att driva och underhålla ledningen får ej påverkas. Avstånd till brännbart upplag och områden med explosionsrisk enligt Elsäk-fs 2008:1 måste följas.

Trafikverkets kommentar:

Synpunkterna kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med vägplanen och detaljutformningen.

Ljusdals Brukshundklubb

Önskar bullerplank för att minska störningar från trafiken vid klubbverksamheten.

Trafikverkets kommentar:

Bulleråtgärder vidtas där bullernivåer överskrider riktvärdet enligt de utförda beräkningarna. Beräkningar utförs enligt gällande krav från Naturvårdsverket. Området vid brukshundklubben omfattas inte av dessa åtgärder.

Ljusdals IF

Ljusdal IF bedriver omfattande verksamhet för barn, ungdomar och lag. 22 aktiva ungdomslag, med över 400 aktiva i föreningen pågår verksamhet året runt på anläggningen. Ljusdal IF anser att det är ett krav ur barn- och ungdomsperspektiv att passagen till idrottsplatsen görs säker. En planskild passage fri från biltrafik krävs. Ett damlag i Elitettan och publiksiffror som under tidigare år överstigit 300 personer i genomsnitt med ett publikrekord på över 1300 besökare på en match. På grund av stor tillströmning av publik anses en rondell vid Höga vara ett måste för att trafiken ska bli trygg, säker och framkomlig för besökare. Det arrangeras också andra större evenemang så att det tidvis är stort tryck på bilar till platsen.

Trafikverkets kommentar:

En passage i plan för oskyddade trafikanter tillsammans med 40 km/h som högsta tillåtna hastighet är planerad vid Älvvallen. En planskild passage är inte möjlig att utföra med hänsyn till det flacka landskapet och problem med grundvatten.

En analys av trafikrörelser i korsningen vid Höga har utförts. Analysen visar att belastningsgraden inte överstiger den nivå när en cirkulationsplats är den bästa åtgärden. Fortsatt dialog mellan kommunen och Trafikverket kommer att hållas angående korsningsutformningen.

Samråd med allmänheten

2016-12-07 Öppet Hus Ljusdal

Öppet Hus hölls i Hembygdsgårdens lokaler i Ljusdal där också representanter från Ljusdals kommun fanns på plats. Allmänheten hade bjudits in via annons i Hälsinge Allehanda samt Ljusdals-Posten. Brev hade också skickats till de som ansågs vara särskilt berörda.

Trafikverket visade översiktskartor med planerade åtgärder längs sträckan, projektets tidplan samt delade ut information om bland annat planläggningsprocessen. Cirka 60 personer kom till lokalen och en del lämnade synpunkter direkt vid borden. En uppmaning gjordes dock att de som hade synpunkter skulle försöka skriva ned dem på ett synpunktsformulär och lämna på plats alternativt ta med hem och skicka in enligt anvisning.

Ett tjugotal skriftliga synpunkter inkom i anslutning till Öppet Hus. Flera av synpunkterna (både på plats och skriftligt) berörde varför man gör det här projektet. Trafikverket svarade att det främst är för att förbättra trafiksäkerheten. Synpunkter framkom att det idag är spring över Kyrksjönäsvägen i anslutning till Sportområdet och att man önskar ett övergångsställe alternativt planskild passage. Några av utfarterna vid Sportområdet används knappt idag. Representanter fanns på plats från bland annat bensinstationen samt matbutiken i östra delen av projektet och de nämnde att de tidigare lämnat ett förslag på en cirkulationsplats med ett femte ben och att de gärna ser ett separat samråd med dem framöver. Boende i bostadsområdet Grovan är oroliga för buller, vibrationer och hög hastighet på Kyrksjönäsvägen. Dålig sikt och farliga utfarter nämndes att det finns på flera ställen längs sträckan. Synpunkt framförs att man önskar att rörbron vid Grovan utformas så att möjlighet finns för båtar att passera. Fastighetsägare vid järnvägspassagen är orolig för hur kommande intrång kommer påverka fastigheterna. Trafikverket svarade att vi beaktar dessa synpunkter i arbetet framöver.

Sveriges Åkeriföretag hade en representant på plats och de framförde några synpunkter och önskar vara samrådspart när handlingen tas fram.

Flera synpunkter berörde timmerterminalen och dess eventuella flytt och flera upplever det negativt att genomfarten dras om för Ljusdal som ort.

Material från Öppet Hus har efter mötet även funnits tillgängligt på projekthemsidan.

Samrådsunderlag inför Länsstyrelsen Gävleborgs läns beslut om betydande miljöpåverkan

Samrådsunderlaget har funnits tillgängligt på Trafikverkets hemsida samt hos Ljusdals kommun under tiden 2017-02-22 – 2017-03-16. Annonsering har skett 2017-02-18 i Ljusdalsposten och 2017-02-23 i Hälsinge allehanda. Under perioden inkom två yttranden

från privatpersoner/fastighetsägare i området. De sammanfattas kort i detta avsnitt. De inkomna yttrandena finns diarieförda på TRV 2016/104006.

Fastighetsägare på Östernäs, 2017-03-17

Fastighetsägaren är engagerad i olika utvecklingsprojekt för centrum i Ljusdal samt utvecklar sin fastighet och närområdet. Genomfarten/förbifartens sträckning har en central betydelse för hur centrum, Östernäsområdet och fastigheterna kommer att kunna utvecklas.

Följande punkter kommenteras/diskuteras i yttrandet:

- Den föreslagna förbifarten riskerar ha betydande negativ påverkan på centrum och centrumhandeln.
- Genomfartstrafikens betydelse för centrum och Östernäs utvecklingsområde bör behandlas mer ingående i samrådsunderlaget.
- Planera dragning av genomfart/förbifart för att stärka en utveckling av centrum och Östernäs istället för extern handel.
- Ta fram ett nytt förslag på dragning av genomfart/förbifart tillsammans med kommun och andra privata intressenter.
- Central planfri förbindelse mellan centrum och Östernäs, inte bara för gång- och cykeltrafik utan även för biltrafik bör placeras vid resecentrum.
- Utformning av tillfartsväg till Östernäs Sjulhamregatan-Östernäsvägen
- Gestaltning längs förbifarten är viktig för intrycket av Ljusdal.
- Effekter på trafik och miljö påverkas marginellt eftersom den tunga trafiken redan idag trafikerar Kyrksjönäsvägen. Detta innebär att motivet för förbifart minskar behovet.
- Vilket område är det som avses med benämningen "Östernäs industriområde"?
- Synpunkter på Trafikverkets funktionsmål att bidra till utvecklingskraft.
- Synpunkter på projektmål om tillgänglighet till Östernäs.
- Centrum och Östernäsområdet bör tas upp som viktiga målpunkter.
- Åtgärder i åtgärdsvalsstudien finns inte med i samrådsunderlaget.
- Lämna rekommendation att ta fram en ny alternativ genomfart som går i eller i nära anslutning till centrum.
- Om beslut tas att en förbifart ska byggas rekommenderas att den planskilda korsningen med järnvägen byggs närmare centrum. Även en bro över Ljusnan bör ingå i förbifarten.

Trafikverkets kommentar:

Planeringsprocessen är i skedet Samrådsunderlag för vägplan. En vägutredning har tidigare tagits fram i en äldre planprocess under åren 2002-2003. Beslutade förslag i åtgärdsvalsstudien bygger på delar av de beslutade åtgärder som då utreddes, bl. a. att den planskilda korsningen med järnvägen ska placeras vid Smedgatan. Det finns på kort sikt inga planer att gå vidare med en bro över Ljusnan. Eftersom den kommunala Kyrksjönäsvägen redan idag används som förbifart för den tunga trafiken är det lämpligt att Trafikverket övertar väghållningen för denna.

Privatperson, 2017-03-21

Personen är förvånad över att en tredje bro över älven fortfarande är tänkbart för Trafikverket. Den skulle totalt förstöra friluftslivet och jordbruket i området. Personen håller även med affärsinnehavarna i centrum att genomfartstrafiken av personbilar ska vara kvar genom centrum. Har även synpunkter på nuvarande järnvägsbro som klyver samhället i två delar.

Trafikverkets kommentar:

I projektet med ny genomfart i Ljusdal ingår ingen bro över älven. Det finns på kort sikt inga planer att gå vidare med en bro över Ljusnan. Eftersom den kommunala Kyrksjönäsvägen redan idag används som förbifart för den tunga trafiken är det lämpligt att Trafikverket övertar väghållningen för denna.

Yttrande på samrådshandling 2018-01-31

Personer som lämnat synpunkter tycker inte att det är genomtänkt med ökade trafikmängder och med fler långtradare som påverkar det vackraste och mest nyttjade rekreationsområdet och idrottsplatsen. Enligt en synpunktslämnare strider detta mot aspekten att miljöfrågan har hög prioritet.

Enligt de inkomna synpunkterna bör trafiken inte ökas vid den farliga övergången till Älvsålen som besöks av 100-tal ungdomar varje kväll. Några anser att planskild passage för de oskyddade trafikanterna behövs anläggas och sänkt hastighet till 40 km/h föreslås. Synpunkt har även lämnats angående utformning av befintlig gång- och cykelväg med räcke och belysning vid passage.

Några synpunktsinlämnare anser att en cirkulationsplats krävs vid nuvarande korsning Kyrksjönäsvägen/väg 83, väg84. Att dagens korsning är en stor riskfaktor.

En av synpunkterna anser att två infarter, vid hembygdsgård och Älvsålen, behövs samt att in- och utfarter bör säkras genom med breddning. En annan handlar om att en ny bro över Ljusnan behövs vid hundklubben eftersom befintlig bro inte är planerad för gång- och cykeltrafik. Två skisser har inkommit med en ide till infart till kolonierna. Enligt skisserna kan infarten till koloniträdgårdarna och hembygdsgården kan vara samma och där den "gamla vägen" kan användas.

Några av allmänheten anser att förslaget ger negativa konsekvenser för centrum som riskerar att utarmas. Ljusdal är mycket beroende av handeln och om handel ska kunna existera idag, behövs liv och rörelse i centrum. Om genomfarten flyttas kommer Ljusdals tätort att så småningom förlora de flesta butiker/näringsställen, kärnan dör, arbetslösheten ökar och Ljusdal blir ett minne blott. Som exempel ges att det inte längre är speciellt mycket

liv och rörelse i Gamla Stan i Ljusdal efter att genomfarten ändrades slutet av 1990-talet till nuvarande stäckning.

Trafikverkets kommentar:

Synpunkterna kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med vägplanen och detaljutformningen.

Kyrksjönäsvägen nyttjas redan idag som förbifart av trafiken genom Ljusdal. Vägbytet måste ske för att vägens standard ska kunna upprätthållas för denna typ av trafik och för att underhållsåtgärder ska omfattas av statlig finansiering. Trafikverkets har i ett ställningstagande på en Åtgärdsvalsstudie 2016 beslutat att gå vidare med vägplan för ett vägbyte. Ljusdals kommun har tillsammans med Trafikverket gjort en avsiktsförklaring att arbeta för att se över möjligheterna om omvägbyte kan ske. En passage i plan för oskyddade trafikanter tillsammans med 40 km/h som högsta tillåtna hastighet är planerad vid Älvsållan. En planskild passage är inte möjlig att utföra med hänsyn till det flacka landskapet och problem med grundvatten.

En analys av trafikrörelser i korsningen Kyrksjönäsvägen/väg 83, väg84 har utförts. Analysen visar att belastningsgraden inte överstiger den nivå när en cirkulationsplats är den bästa åtgärden. Fortsatt dialog pågår mellan Trafikverket och Ljusdals kommun om den slutliga utformningen av korsningen.

Antalet anslutningar till Kyrksjönäsvägen/ny väg 84 måste minskas för att trafiksäkerheten ska förbättras. Den exakta placeringen och utformningen av anslutningar kommer att utredas vidare i projektet. I projektet med ny genomfart i Ljusdal ingår ingen bro över älven. Det finns på kort sikt inga planer att gå vidare med en bro över Ljusnan.

Trafikflödet kommer till viss del att ändras till att åka längs Kyrksjönäsvägen istället för genom samhället. Detta gäller speciellt de på genomresa. Vägen genom samhället kommer även i fortsättningen kunna utnyttjas för genomfart. Vägbytet kan ge kommunen möjligheter att utveckla Norra Järnvägsgatan och locka trafikanter att fortsatt köra genom samhället för mat, handel mm. Vägen kan omformas, användas och utvecklas precis som kommunen önskar.

Underlag

Handlingar diarieförda på diarienummer TRV 2016/104006.

I skede Samrådsunderlag:

- 2016-11-17 Minnesanteckningar Ljusdals kommun
- 2016-11-25 Minnesanteckningar Länsstyrelsen Gävleborgs län
- 2016-12-07 Minnesanteckningar Öppet Hus
- 2017-01-31 Minnesanteckningar Ljusdals kommun
- 2017-03-07 Minnesanteckningar Ljusdals kommun
- 2017-02-24 -2017-03-21 Inkomna yttranden på samrådsunderlag

I skede Samrådshandling:

- 2017-03-23, Minnesanteckningar Ljusdals kommun
- 2017-03-23, Minnesanteckningar, samråd med enskilda berörda
- 2017-04-19, Minnesanteckningar Ljusdals kommun
- 2017-05-24, Minnesanteckningar Ljusdals kommun
- 2017-06-01, Minnesanteckningar, samråd med enskilda berörda
- 2017-06-12, Minnesanteckningar, samråd Ljusdal Energi VA
- 2017-06-21, Minnesanteckningar, Samordningsmöte Ljusdals kommun
- 2017-08-24, Minnesanteckningar. Samordningsmöte Ljusdals kommun
- 2017-09-12, Minnesanteckningar, Samrådsmöte Länsstyrelsen Gävleborgs län och Trafikverket
- 2017-09-13, Minnesanteckningar, Samrådsmöte X-trafik/TRV
- 2017-09-20, Minnesanteckningar, Samordning TrV och Kommun
- 2017-09-28, Minnesanteckningar, Ledningssamordningsmöte
- 2017-10-18, Minnesanteckningar, Samordningsmöte Ljusdals kommun
- 2017-11-29, Minnesanteckningar, Enskilt samråd med särskilt inbjudna berörda fastighetsägare
- 2017-04-12, Beslut om betydande miljöpåverkan

- 2018-01-10, Minnesanteckningar från samrådsmöte på orten
- 2018-01-10 – 2018-01-24 Inkomna yttranden på samrådshandling
- 2018-03-07, Minnesanteckningar från möte om marklösenfrågor med Ljusdals kommun
- 2018-03-16, PM fastighetsanalys

TRAFIKVERKET

Trafikverket, Box 417, 801 05 Gävle. Besöksadress: Norra Kungsgatan 1.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se